

Miljøministerens handlingsplan for nedsættelse af forbruget af bekæmpelsesmidler

I. Indledning

Baggrund

Jeg har med bekymring noteret mig, at der gennem en længere periode har vist sig et stigende forbrug af bekæmpelsesmidler med den deraf følgende belastning af miljøet, selv om der i perioden 1984-85 har været et mindre fald.

På denne baggrund har jeg udarbejdet følgende handlingsplan, hvor der er redegjort for, hvilke initiativer der vil være påkrævede for hurtigt og effektivt at nedbringe forbruget af bekæmpelsesmidler, jf. den af Folketinget den 11. marts 1986 vedtagne dagsorden.

Da det er overordentlig vanskeligt at fastlægge et miljømæssigt forsvarligt niveau for bekæmpelsesmiddelforbruget, er det – for at mindske belastningen af miljøet – nødvendigt at reducere anvendelsen af bekæmpelsesmidler mest muligt. Den eksisterende jordbrugsproduktion kan dog ikke ske ganske uden brug af bekæmpelsesmidler, der som bekendt især anvendes til beskyttelse mod ukrudt, sygdom og skadedyr samt til vækstregulering.

Planen indeholder forslag til udbygning af rådgivnings-, vejlednings- og oplysningsvirksomheden samt forslag til intensiveret forskning i begrænsning af forbruget af bekæmpelsesmidler. Herudover indeholder planen forslag til en række konkrete lovinitiativer, hvoraf nogle allerede i dag vil kunne iværksættes, medens andre først vil kunne gennemføres i takt med en forøget viden på bekæmpelsesmiddelområdet.

Jeg er bekendt med, at landbrugs- og gartneriorganisationerne i samarbejde med Dansk Agrokemisk Forening og grovvarebranchen har indgået en aftale vedrørende bekæmpelsesmidler med henblik på at nedbringe forbruget – herunder, at der er indgået aftale om etablering af en planteværnsfond på 17 mill. kr. ved hjælp af en frivillig

afgift på bekæmpelsesmidler. Hovedelementerne i denne aftale udgøres af rådgivning efter behovskriteriet, bedre og mere intensiv rådgivning samt forbedret sprøjteteknik. Statens Planteavlsvforsøg under Landbrugsministeriet har ligeledes udarbejdet en plan for forskning og information, som kan føre til nedsættelse af bekæmpelsesmiddelforbruget i jordbruget. En del af forslagene i disse planer indgik allerede i den redegørelse om bekæmpelsesmidler, som jeg gav Folketingets miljø- og planlægningsudvalg i januar 1986. Planerne indgår i øvrigt i grundlaget for udarbejdelsen af denne handlingsplan.

Målsætning

Formålet med denne handlingsplan er at nedbringe bekæmpelsesmiddelforbruget for derigennem

- at beskytte mennesker mod sundhedsmæssige risici og skadevirkninger som følge af brugen af bekæmpelsesmidler. Dette gælder såvel for brugerne af midlerne som for befolkningen i almindelighed, der især må sikres mod indtagelse via levnedsmidler og drikkevand,
- at beskytte miljøet, dvs. såvel harmløse organismer som nytteorganismer blandt flora og fauna på landjorden og i akvatiske miljøer.

Målet er, at det samlede forbrug af bekæmpelsesmidler skal nedbringes med mindst 25 pct. inden den 1. januar 1990. En yderligere reduktion på 25 pct. ønskes opnået inden den 1. januar 1997.

Reduktionen beregnes i forhold til gennemsnitsforbruget i perioden 1981-1985 efter nedennævnte retningslinjer.

Til brug for den samlede vurdering af handlingsplanens effekt er det nødvendigt med en årlig opgørelse over forbruget, omfattende følgende parametre:

- mængden af solgte aktivstoffer og produkter.